

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta

ILMOITETTU TOIMINTA

Toiminnanharjoittaja ja osoite

Ratahallintokeskus C/o JP-Terasto
Tutkijantie 2A
90570 Oulu

Kunnostettava alue ja sen sijaintipaikka

Kohde sijaitsee Vihannin kunnassa kiinteistössä, jonka kiinteistörekisteritunnus on 926-403-11-1 (ratapiha).

Ilmoitus on jätetty ympäristökeskukselle 22.11.2004

Alueen kuvaus, tutkimukset ja kunnostaminen

Kohde sijaitsee Vihannin kunnan keskustassa. Vihannin ratapiha toimii henkilöliikenteen asemana sekä tavaraliikenteen, lähinnä puutavaran, purku- ja lastauspaikkana.

Vihannin ratapihan omistaa Ratahallintokeskus Oy (RHK). Ratapihalla on henkilöliikenteen rautatieasema. Ratapihan ympärillä on taajama-asutusta, liikkeitä, kunnanvirasto ja leikkikenttä. Alueella on voimassa oleva Vihannin asemakaava.

Alueen rakennekerrokset ovat ratapihan alueella noin puolen metrin paksuudelta tukikerroksen mursketta, johon on sekoittunut hiekkaa. Tukikerroksen alla on hiekkaa. Maanpinta on ratapihan alueella tasainen.

Ratapiha sijaitsee Vihanninkankaan 1. luokan pohjavesialueen uloimman muodostumisalueen sisäpuolella. Etäisyys pohjavesialueen rajaon on ratapihan pohjois-osasta alle 100 m. Etäisyys lähimpään vedenottamoon on noin 1000 m.

Vihannin keskustassa on vesitetty Kirkkojärvi reilun 600 metrin etäisyydellä ratapihasta. Sadevedet imeytyvät alueella lähes täysin maaperään. Pieni osa kulkeutuu pintavaluntana alueen ojiin.

Maaperätutkimukset

Maanäytteitä otettiin Vihannin ratapihalla 2.10.2004. Pilaantuneisuustutkimukset kohdistettiin murske-/sepelikerrokseen ja sen alapuoliseen hiekkakerrokseen. Näytteenottoon käytettiin ratapyörin varustettua kaivinkonetta. Näytteet otettiin murske-/sepelikerroksesta ja sen alapuolisesta maaperästä. Maanäytteet otettiin kaivinkoneella ra-

tapölkkyjen väliin kaivetusta kuopasta näytteenottolapiolla kahdelta eri syvyydel-
tä. Näytteistä tutkittiin silmämääräisesti maalaji ja aistinvaraisesti pilaantuneisuus. Haih-
tuvien yhdisteiden pitoisuus mitattiin PID-mittarilla (fotionisaatiodektoni, MiniRae
2000). Tutkimuksia tehtiin yhteensä kahdeksassa tutkimuspisteessä.

Maanäytteille tehtiin kenttämäärityksiä. Öljyhiilivetypitoisuuksia mitattiin PetroFlag-
kokonaishiilivetypitoisuus -mittarilla. Raskasmetallipitoisuuksia mitattiin röntgen-
fluoresenssiin perustuvalla XRF-mittarilla (Niton).

Alueen tukikerroksen vaihdon yhteydessä tehtiin XRF-mittauksia. Tukikerroksen leika-
tuista maa-aineksista mitattiin eri puolilta aumaa raskasmetalli ja arseenipitoisuuksia
19.10.2004.

Pilaantuneisuus

Sinkkipitoisuudet olivat kaikissa pisteissä (P3, P4, P5 ja P6) korkeat. Suurin sinkkipitoi-
suus havaittiin laboratorioanalyysissä pisteessä P4 pitoisuuden ollessa 5800 mg/kg 0,3
metrin syvyydellä. Pisteissä P3, P5 ja P6 sinkkipitoisuudet olivat 3000, 2500, ja 2600
mg/kg vastaavassa järjestyksessä lueteltuna.

Kuparipitoisuudet olivat korkeat kaikissa pisteissä P3, P4, P5 ja P6. Suurin pitoisuus oli
pisteessä P5 pitoisuuden ollessa 980 mg/kg. Pisteissä P3, P4 ja P6 kuparipitoisuudet oli-
vat 890, 630 ja 610 mg/kg vastaavassa järjestyksessä lueteltuna.

Lyijypitoisuudet olivat korkeat pisteissä P3, P4 ja P5. Suurin pitoisuus oli pisteessä P5
pitoisuuden ollessa 730 mg/kg. Pisteissä P3 ja P4 lyijypitoisuudet olivat 590 ja 470
mg/kg vastaavassa järjestyksessä lueteltuna.

Kadmiumpitoisuudet olivat korkeat pisteissä P3, P4, P5 ja P6. Pitoisuudet olivat noin
10 mg/kg kaikissa pisteissä.

Tutkimusten perusteella ratapihan alueella on pilaantuneita maa-aineksia sekä raiteen 1
että raiteen 2 tukikerroksessa. Tukikerroksen paksuus on 0,3-0,5 m. Tukikerros on Vi-
hannin kaivoksen sivukiveä, mistä haitta-aineet ovat peräisin.

Riskinarviointi

Raskasmetallit ovat sitoutuneet voimakkaasti maarakeisiin. Ratapihan tukikerroksen
maa-aineksessa on ollut paikoin kymmeniä prosentteja hienoainesta. Toisaalta murske ja
isommatkin kivet sisältävät raskasmetalleja. Alue on rautatiealuetta, jolla liikkuu juna-
matkustajia, ratapihalla työskenteleviä henkilöitä sekä satunnaisia radan ylittäjiä. Ras-
kasmetalleille voi altistua hengitysteitse, ruoansulatuskanavan kautta tai ihoaltistuksena.
Epäorgaaniset yhdisteet voivat kulkeutua elimistöön keuhkojen kautta (ilmassa haitalli-
nen hiukkaspitoisuus) ja ruoansulatuskanavan kautta. Ihon kautta tapahtuva imeytyminen
on vähäistä. Pölylle altistuminen on mahdollista esim. kaivutöiden aikana.

Ratapihan välittömän lähialueen pohjavettä ei käytetä talousvetenä, joten altistuminen
pohjavettä juomalla on hyvin epätodennäköistä. Alueelta on kuitenkin vain noin 100 m :n
matka pohjavesialueen rajaan. Raskasmetalleille altistuminen vedenottamon veden kautta
estetään pohjaveden laadun seurannalla. raskasmetallien kulkeutumista vedenottamon
suuntaan ei kuitenkaan tunneta varmasti.

Tutkimukset ja tutkimustulokset ja kunnostussuunnitelma ilmenevät tarkemmin Ramboll Finland Oy:n kunnostuksen yleissuunnitelmasta (15.11.2004) ja hakijan ilmoituksesta (19.11.2004).

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Kunnostuksesta on oltu yhteydessä Vihannin kunnan ympäristösihteerin Ilkka Haatajaan 24.11.2004 puhelimitse. Hänellä ei ollut huomautettavaa asian johdosta.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Kunnostus on toteutettava Ramboll Finland Oy:n laatiman pilaantuneisuusselvityksen (15.11.2004) ja hakijan 19.11.2004 päivätyn ilmoituksen mukaisesti. Ennen kunnostustyön aloittamista on kunnostuksesta ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Vihannin kunnan ympäristöviranomaiselle. Ennen töiden aloittamista on pidettävä alkukatselmus ja lopussa loppukatselmus, ellei näitä katsota tarpeettomaksi työn kannalta. Ennen töiden aloittamista ympäristökeskukselle ja Vihannin kunnan ympäristöviranomaiselle on ilmoitettava työmaan ympäristötekniinen asiantuntija.

2. Maaperän kunnostuksen tavoitetaso:

- lyijy	300 mg/kg
- sinkki	400 mg/kg
- kupari	400 mg/kg
- kadmium	10 mg/kg

Massanvaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajaaminen on vielä varmistettava laboratorioanalyysillä. Pilaantuneet maat on toimitettava luvalliseen käsittelypaikkaan. Pilaantuneet maat on korvattava puhtailla mailla. Kaivutöiden yhteydessä poistettuja massoja, joissa pitoisuus alittaa em. tavoitetason, voidaan käyttää kaivantojen täytössä. Alueen täyttöä ei saa aloittaa ennen ympäristökeskuksen hyväksyntää. Kuljetettaessa pilaantuneita maita luvalliseen käsittelypaikkaan on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta esim. pölyhaittaa ympäristöön. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä ressuilla.

3. Tarkkailun järjestämisestä on neuvoteltava ympäristökeskuksen ja kunnan ympäristöviranomaisen kanssa. Ensisijaisesti alueen pohjaveden laadun seurannasta tulee laatia suunnitelma. Suunnitelmassa on huomioitava veden virtaussuunta vedenottamolle tai muuhun suuntaan.
4. Jos kunnostustyön aikana ilmenee oleellista muutosta suunnitelmaan, tästä on ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Vihannin kunnan ympäristöviranomaiselle. Ympäristökeskus hyväksyy mahdolliset muutokset. Kunnostuksesta on tehtävä loppuraportti kolmen kuukauden kuluessa loppukatselmuksesta.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Perustelut

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kunnostaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja edellä mainituin ehdoin täyttää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaiset vaatimukset. Puhdistamisesta ei aiheudu lisääntyvää maaperän tai pohjaveden pilaantumista eikä hajua tai melua siten, että ympäristö pilaantuisi puhdistamisesta.

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 75 §, 78 §, 105 §
Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 26 §, 27 §

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 616 €

Ympäristöministeriön päätöksessä alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista määrätään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Päätöksen mukaan maksu pilaantuneen maa-alueen kunnostusta koskevasta käsittelystä määräytyy käytetyn työajan mukaan. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on käytetty aikaa 16 tuntia.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1415/2001)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös hakijalle saantitodistuksella suorittemaksua vastaan.

Jäljennös maksutta:

Vihannin kunnan ympäristöviranomainen
Ramboll Finland Oy
Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;

- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Martti Seppälä

Rakennusmestari

Matti Petänen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja **toimitettava** valitusajan kuluessa **Pohjois - Pohjanmaan ympäristökeskukselle**.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä**. Valituspäivää laskettaessa ei tiedoksisaantipäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse tai lähetin välityksellä. Postittaminen tai toimittaminen lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993, muut. 947/2001 ja 1024/2002) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 80 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen yhteystiedot:

postiosoite: PL 124, 90101 OULU
käyntiosoite: Isokatu 9, 90100 OULU
aukioloaika: 8.00 - 16.15
puhelin: (08) 315 8300
telekopio: (08) 315 8305